

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Bidrag til Fagfornyelsen fra elever og lærere på skoler

Udvalgte resultater fra elever og læreres bidrag til Fagfornyelsen 2024

Dette faktaark præsenterer udvalgte resultater fra de bidrag til Fagfornyelsen, STUK har modtaget fra elever og skoleledere, lærere samt pædagoger på folkeskoler og friskoler (her omtalt samlet som lærere). Bidragene er væsentlige i Fagfornyelsen og vil blive anvendt i fagudvalgenes arbejde med at skrive de nye fagplaner for folkeskolens fag.

Hovedresultater

- Eleverne ønsker mere variation i undervisningen. Eleverne peger også på, at uro og larm er en udfordring i undervisningen.
- Lærerne peger på, at variation, differentiering og elevinddragelse er centralt for en god og motiverende undervisning.
- Det altovervejende tema for lærerne er antallet og omfanget af mål.
- Lærerne ønsker bedre anvendelighed af læreplaner i undervisningen og korte og let-tilgængelige fagplaner.
- Skolerne ønsker inddragelse af lærere og pædagoger i Fagfornyelsen gennem forskellige inddragelsesaktiviteter.
- Skolerne svarer, at de gerne vil arbejde med variation, differentiering og elevinddragelse i udviklingsprogrammet.

Om undersøgelsen

Børne- og undervisningsministeren og parterne i Sammen om Skolen har i august 2024 sendt et brev og samtaleplancher til alle elever og lærere, pædagoger og ledere på skoler og inviteret dem til at bidrage til Fagfornyelsen. Gennem besvarelserne bidrager elever og skoleledere, lærere og pædagoger med deres perspektiver på bl.a. god undervisning, erfaringer med Fælles Mål og ønsker til fagplanerne.

Faktaarket omfatter besvarelser fra august 2024 frem til den 6. december 2024, i alt 825 besvarelser, heraf 399 folkeskolebesvarelser, 57 besvarelser fra frie skoler og 369 elev(gruppe)besvarelser. Mange skoler har sendt flere besvarelser. Henholdsvis 145 navngivne folkeskoler og 14 frie skoler har indsendt besvarelser. Både små og store skoler fra alle landsdele har bidraget.

Folkeskoler og frie skoler bliver i dette faktaark behandlet som en samlet gruppe, da deres besvarelser er sammenlignelige. Skolerne er også blevet spurgt til, hvordan de har drøftet deres bidrag. For langt de fleste er bidraget drøftet i teams eller på tværs af årgange eller team og personalegrupper. Kun meget få skoler angiver at have inddraget skolebestyrelsen.

Fagfornyelse til folkeskoler

Samtaleplancher til skoler og elever

Børne- og undervisningsministeren og parterne i Sammen om Skolen har sendt breve og samtaleplancher til alle elever og skoler med invitation til at bidrage til Fagfornyelsen

Hvad er god og motiverende undervisning?
Del tre eksempler med din sidemakker. Hvert eksemplar af de tre bedste eksempler og noter dem i boksen.

1. Tydelige, strukturerede og engagerede
2. Jeg bliver
3. elevmedinddragelse og gode relationer

1

Hvad er god og motiverende undervisning?
Del tre eksempler med din sidemakker. Hvert eksemplar af de tre bedste eksempler og noter dem i boksen.

1. Når læreren er med i det
2. Når læreren er med i det
- 3.

de tre bedste eksempler og noter dem i boksen.

1. undervisning der foregår i skiftende miljøer (ude/inde/kultur institut)
2. undervisning der præges af at eleverne ved hvem de er i mål
3. eksperimenterende un

3

Tal sammen om spørgsmålene nedenfor ved hele bordet. Noter boksen ud for hvert spørgsmål.

Hvordan kan folkeskolens fagplaner bedst understøtte os med at tilrettelægge undervisningen?

Tjek hvilke fagplaner der understøtter undervisningen?

Hvilke forslag har vi til folkeskolens fagplaners opbygning?

simpelt til

3

Tal sammen om spørgsmålene nedenfor ved hele bordet. Noter boksen ud for hvert spørgsmål.

Hvordan kan folkeskolens fagplaner bedst understøtte os med at tilrettelægge undervisningen?

Hvilke forslag har vi til folkeskolens fagplaners opbygning?

Hvordan ønsker vi at blive inddraget i Fagfornyelsen?

3

Tal sammen om spørgsmålene nedenfor ved hele bordet. Noter boksen ud for hvert spørgsmål.

Hvordan kan folkeskolens fagplaner bedst understøtte os med at tilrettelægge undervisningen?

planer & didaktik hænge sammen

Hvilke forslag har vi til folkeskolens fagplaners opbygning?

3-4 nedslag der viser delmål

Hvordan ønsker vi at blive inddraget i Fagfornyelsen?

noget kan laves op på det

Elevernes bidrag

Elever ønsker mere variation i undervisningen

Eleverne er blevet spurgt til hvad man kan gøre for, at undervisningen bliver mere spændende. Elevernes svar på dette spørgsmål afspejler i vid omfang besvarelserne på de øvrige spørgsmål.

Variert undervisning er det største tema, når eleverne beskriver god undervisning og hvad der kan gøre undervisningen mere spændende. Eleverne ønsker mindre traditionel tavleundervisning og mere gruppearbejde, undervisning uden for klasselokalet, kreativitet og mere leg i læring. Eleverne fremhæver også bevægelse i undervisningen, praktisk undervisning, hvor man er fysisk og bruger hænderne, samt undervisning udenfor og uden for skolens matrikel.

”

Vi vil ud at se tingene i virkeligheden. Først undervisning om noget og så ud og se det i virkeligheden

Citat fra samtaleplanche fra elever

”

Mere samtale og større frihed i forhold til, om man vil arbejde individuelt eller i grupper. Det er meget forskelligt fra elev til elev, hvad der fungerer bedst

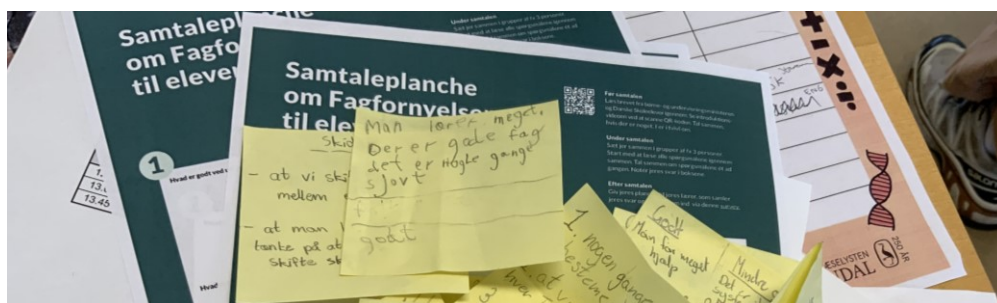
Citat fra samtaleplanche fra elever

Elevinddragelse og digitale teknologier er også centrale temaer i elevernes besvarelser.

”

Man kan gøre undervisningen mere spændende, hvis man inddrager elever mere i undervisning

Citat fra samtaleplanche fra elever

Elever har udfyldt samtaleplancher om Fagfornyelsen

Skolernes lærere, pædagoger og ledelses bidrag

Skolernes lærere, pædagoger og ledelse peger på, at variation, differentiering og elevinddragelse er centralt for en god og motiverende undervisning.

Skolernes lærere, pædagoger og ledelse er blevet spurgt til, hvad der er god og motiverende undervisning på deres skole.

Variert undervisning er det største tema, når skolerne beskriver god og motiverende undervisning. Den gode undervisning rummer en variation af undervisningsformer; en vekselvirkning mellem fordybelse, bevægelse mm. Den gode og motiverende undervisning er differentieret, så undervisningen møder den enkelte elev.

Vi ønsker differentieret undervisning med mange deltagelsesmuligheder

Citat fra samtaleplanche fra skole

Lærerne peger på, at elevernes stemme er vigtig i tilrettelæggelsen af undervisningen. Elevernes medbestemmelse i forhold til emner og undervisningsformer giver ifølge lærerne elever motivation og at de oplever, at det de lærer, er relevant for deres hverdag.

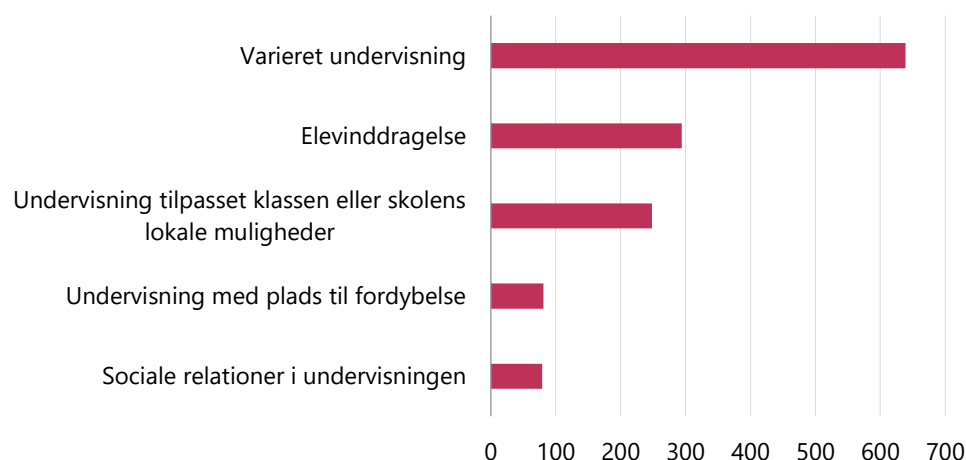

Det er positivt med en høj grad af elevinddragelse, hvor eleverne kan foretage interessebaserede valg og opleve en grad af frihed

Citat fra samtaleplanche fra skole

Lærerne har i besvarelsene fokus på rammerne for den gode og motiverende undervisning. De peger særligt på, at tid til forberedelse og mulighed for at træffe didaktiske valg af undervisningsmetoder mv. Tid og mulighed for at tilrettelægge og målrette undervisningen til den enkelte klasse er vigtige elementer for at skabe god og motiverende undervisning. Lærerne fremhæver desuden, at de sociale relationer mellem lærere og elever og indbyrdes i klassefællesskabet har betydning for den gode undervisning.

Figur 3: Oversigt over hyppigst forekomne temaer i skolernes besvarelser til spørgsmålet: *Hvad er god og motiverende undervisning på vores skole?*

Lærerne peger på omfanget af mål og målenes anvendelighed i undervisningen

Lærerne er blevet spurgt til, hvad der fungerer godt og mindre godt ved Fælles Mål. Der er flest, der giver deres perspektiver på, hvad der fungerer mindre godt i forhold til, hvad der fungerer godt ved Fælles Mål.

”

Der er for mange Fælles Mål, som er for svære at efterkomme i undervisningen. Fælles Mål gør det udfordrende at møde eleven i zonen for nærmeste udvikling, når der er meget fagspecifikke krav, der altid skal overholdes

Citat fra samtaleplanche fra skole

Det altovervejende tema for lærerne er antallet og omfanget af mål. Det udtrykkes bredt set, at der er alt for mange mål, der er medvirkende til, at Fælles Mål bliver uoverskuelige. Lærerne oplever, at de mange mål og sproget, de er formuleret i, opleves som en hindring for anvendelse af målene i undervisningen.

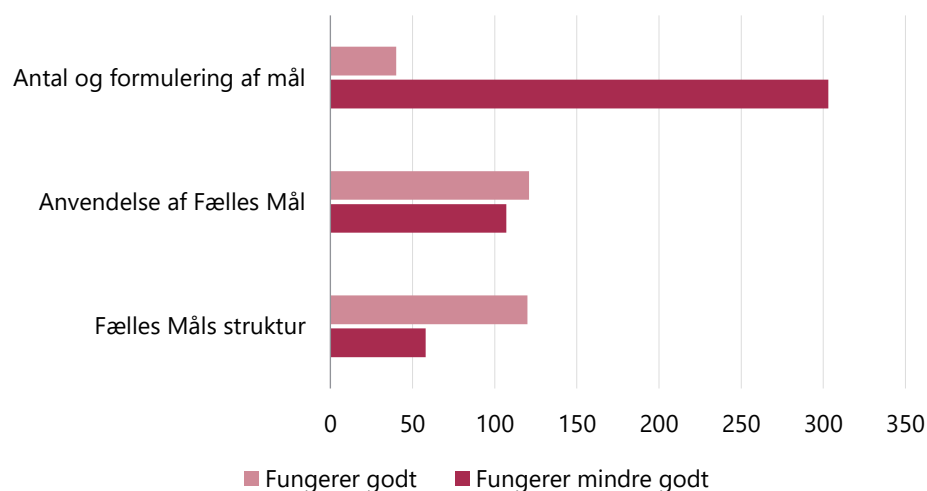
”

Fælles Mål er meget uoverskuelige. Fælles Mål er en god "huskeseddel" for at komme rundt om alle fagets områder, men de skal være mere simplificeret

Citat fra samtaleplanche fra skole

På den anden side giver lærerne udtryk for, at Fælles Mål er vigtige og gavnlige for at understøtte en fælles retning for skoler på landsplan. Derudover peger lærerne på, at Fælles Mål giver et overblik over, hvad elever forventes at kunne hvornår. Dette kommer også til udtryk i, at de peger på, at Fælles Mål opfattes som en guideline, hvor der er plads til didaktiske overvejelser i tilrettelæggelsen af undervisningen.

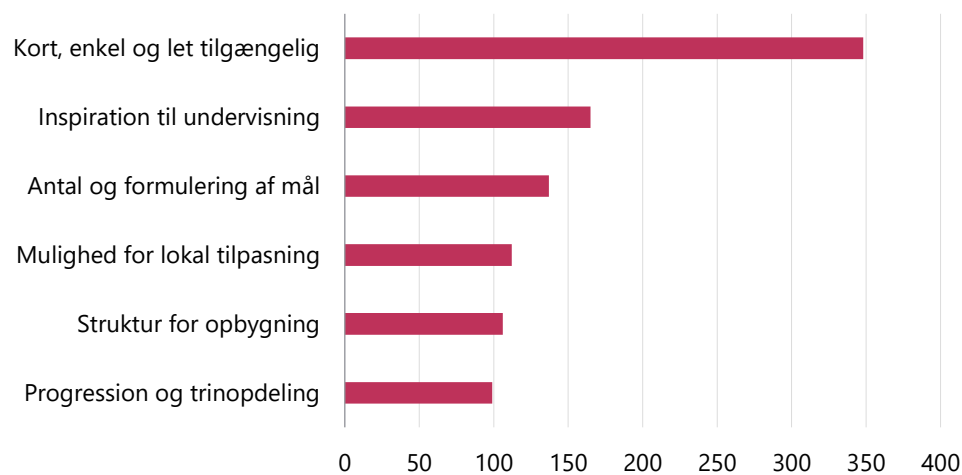
Figur 4: Oversigt over hyppigst forekomne temaer i skolernes besvarelser til spørgsmålet: *Hvad fungerer godt og mindre godt ved Fælles Mål?*

Lærerne ønsker korte og lettilgængelige fagplaner

Lærerne på skolerne er blevet spurgt til, hvilke forslag de har til folkeskolens fagplaners opbygning og form. Efterfølgende er de blevet spurgt til, hvordan folkeskolens fagplaner bedst understøtter dem i arbejdet med at tilrettelægge undervisningen.

Figur 5: Oversigt over hyppigst forekomne temaer i skolernes besvarelse til spørgsmålene: *Hvordan kan folkeskolens fagplaner bedst understøtte os i arbejdet med at tilrettelægge undervisningen? Og Hvilke forslag har vi til folkeskolens fagplaners opbygning og form?*

Lærerne ønsker bredt set korte og lettilgængelige fagplaner og mål, hvor fokus er på understøttelse af undervisningen. Tilgængeligheden kan styrkes ved, at fagplanerne er korte, overskuelige og i et lettilgængeligt sprog.

”

Fagplanerne skal frem for alt indeholde tydelige faglige mål, der samlet præsenterer et fags faglige progression på en for lærere operationel måde

Citat fra samtaleplanche fra skole

Inspiration og praksiseksempler er vigtige elementer i, hvordan fagplanerne kan understøtte tilrettelæggelsen af undervisningen.

Lærerne har i besvarelserne fokus på, at fagplanerne skal understøtte undervisningen. Lærerne ønsker at have mulighed for at have indflydelse på tilrettelæggelse af undervisningen.

”

De skal være åbne nok til at sikre lærerens frihed i metode og indhold, men lukkede nok til at de sikrer en fælles retning i alle skolens fag

Citat fra samtaleplanche fra skole

Figur 6: De 50 mest anvendte enkeltord i skolernes besvarelser til spørgsmålene:
Hvordan kan folkeskolens fagplaner bedst understøtte os i arbejdet med at tilrettelægge undervisningen? Og Hvilke forslag har vi til folkeskolens fagplaners opbygning og form?

Skolerne ønsker inddragelse af lærere og pædagoger i Fagfornyelsen

Skolerne er blevet spurgt til, hvordan de ønsker at blive inddraget i arbejdet med Fagfornyelsen. Besvarelserne afspejler et bredt ønske om inddragelse af lærere og pædagoger, fordi de har erfaringer med den daglige undervisning i skolen.

”

Fagpersonale med ekspertise i virkeligheden skal inddrages i udarbejdelsen af fagplanerne

Citat fra samtaleplanche fra skole

Lærere og pædagoger er de fagpersoner, som ifølge skolerne har den nødvendige viden om forholdet mellem det faglige og relationsarbejdet i undervisningen, der kan fremme god realisering af de nye fagplaner. Det er derfor ifølge skolerne vigtigt, at lærere og pædagoger involveres i processen med at udarbejde fagplaner på en måde, der sikrer, at indholdet i fagplanerne bliver meningsfuldt ude i klasseværelserne.

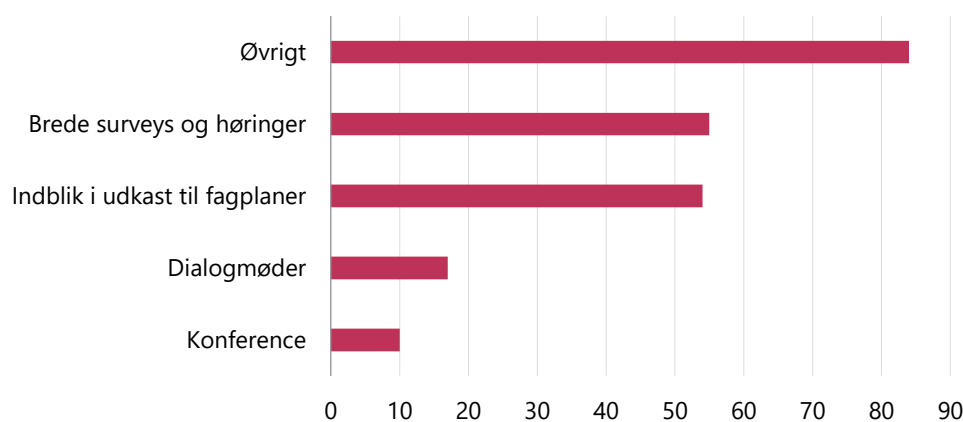
”

Os på gulvet har den bedste føling med, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre. Derfor er det vigtigt at høre gulvpersonalet omkring tilrettelæggelse af forbindelsen mellem det faglige og sociale

Citat fra samtaleplanche fra skole

Skolerne har også bidraget med forslag til mulige inddragelsesaktiviteter i Fagfornyelsen.

Figur 7: Oversigt over hyppigst forekomne temaer om forslag til inddragelsesaktiviteter i skolernes besvarelse til spørgsmålet: *Hvordan ønsker vi at blive inddraget i Fagfornyelsen?*

Skolerne svarer bredt set, at de er glade for at bidrage med deres input i forbindelse med samtaleplanchen, som dette faktaark er baseret på. Derudover svarer skolerne, at surveys giver

mulighed for, at mange lærere fra landets skoler kan blive hørt. Der er også et udbredt ønske blandt lærerne om at få indblik i og komme med input til råudkastene til fagplanerne. Skolerne ønsker desuden mulighed for, at fagplanerne afprøves ude på skolerne og herefter evalueres på baggrund af skolernes erfaringer for at sikre en god implementering.

”

Vi er glade for at blive inddraget i arbejdet med denne samtaleplanche

Citat fra samtaleplanche fra skole

Kategorien 'Øvrigt' dækker over forskellige mindre hyppige temaer i svarene. Her svarer skolerne bl.a. at de ønsker, at udvalg med lærerrepræsentanter har en vigtig rolle i forhold til at inddrage lærerperspektiver. Kategorien indeholder også forskellige forslag fra skolerne om, at der etableres digitale inddragelsesaktiviteter, som kan sikre en bred inddragelse og løbende orientering om processen med Fagfornyelsen. Her nævnes f.eks. forslag til digitale fora og webinarer, hvor interesserede lærere, pædagoger og ledere kan bidrage med input til Fagfornyelsen.

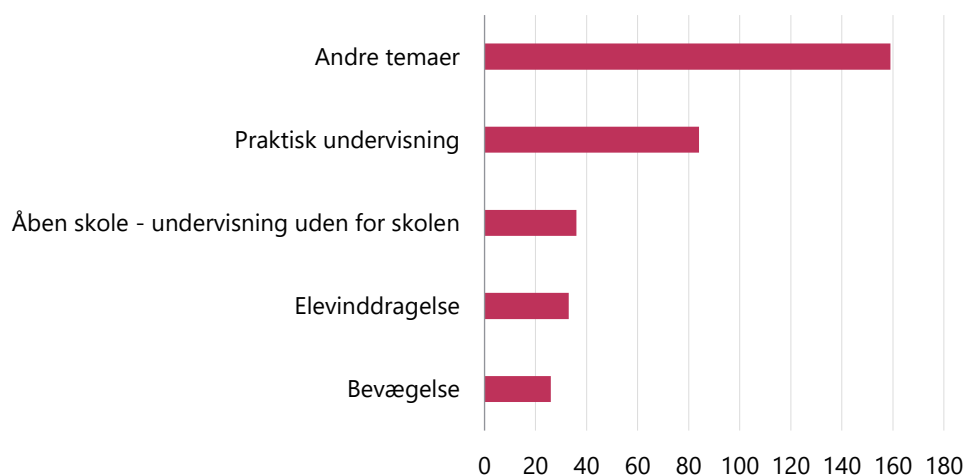
Figur 8: De 50 mest anvendte enkeltord i skolernes besvarelser til spørgsmålene: Hvordan ønsker vi at blive inddraget i Fagfornyelsen?

Udviklingsprogrammet skal sikre plads til varieret og praktisk undervisning i fagplanerne ifølge skolerne

Skolerne er blevet spurgt om, hvilke fag og temaer, som de vil finde meningsfulde at arbejde med i et udviklingsprogram som del af Fagfornyelsen.

Figur 9: Oversigt over hyppigst forekomne temaer i skolerne besvarelse til spørgsmålet: *Hvilke fag og temaer vil I finde meningsfulde at arbejde med i et udviklingsprogram?*

Skolerne ønsker bredt set, at udviklingsprogrammet sikrer, at fagplanerne muliggør variation af undervisningen. Skolerne fremhæver i den forbindelse temaerne praktisk undervisning, aktiviteter uden for skolens område, elevinddragelse og bevægelse.

Kategorien 'Andre temaer' indeholder svar med forskellige mindre hyppige temaer. Her indgår bl.a. svar fra skolerne om, at der i udviklingsprogrammet kan være fokus på at arbejde med elevernes dannelse, socialisering og livsduelighed. Besvarelserne fra skolerne afspejler også ønsker om at arbejde med digitale kompetencer, tværfaglighed og styrkelse af klassefællesskabet samt skolens samarbejde med forældre. Undervisningsdifferentiering, inddragelse af lokalmiljøet i undervisningen og projektbaseret læring er også emner, som skolerne finder meningsfulde at arbejde med i et udviklingsprogram.

Om faktaarket

Opsamlingen af resultater fra elever og lærere, pædagoger og skolelederes (her samlet omtalt som lærere) bidrag til Fagfornyelsen sker i form af nærværende faktaark, der præsenterer resultaterne i en let tilgængelig form.

Alle besvarelser er kategoriseret ud fra, hvilke temaer det enkelte svar berører fx varieret undervisning eller bevægelse i undervisningen. Hvert enkelt svar kan berøre flere temaer, ligesom et svar kan berøre samme tema flere gange.

Læs mere om baggrunden for besvarelserne på uvm.dk/fagfornyelsen.

2. april 2025
Center for Folkeskole
JTM

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukvvm.dk
www.stukvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet